

6-MAVZU: Aylanmadan olinadigan soliq

REJA:

1

Aylanmadan olinadigan soliq to'lovchilari, soliqni qo'llashning o'ziga xos xususiyatlari

2

Aylanmadan olinadigan soliq ob'yekti, bazasi va stavkalarning belgilanishi

3

Soliq davri, hisobot davri, soliqni hisoblab chiqarish, soliq hisobotlarini taqdim etish va soliqni to'lash tartibi

Oboro

t

solig`

i

**Oborot solig`i bilvosita soliq
turlaridan biri bo`lib, u
xo`jalik yurituvchi
sub'yektning aylanmasi
hajmidan kelib chiqqan
holda hisoblanadi.**

Oborot solig`ining tarixi

**O`zbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasining 1991 yil
3 apreldagi
85-sonli qarori bilan “Oborot
solig`i to`g`risida” NIZOM
tasdiqlangan.**

Oborot solig`ining tarixi

Nizomga asosan Oborot solig`ining barcha tartib-tamoyillari belgilangan. Keyinchalik soliq qonunchiligiga o`zgarishlar kiritilib, ayrim qonun hujjatlari qabul qilinishi bilan ushbu nizom o`z kuchini

Oborot solig`inin g tarixi

Oborot
solig`i

Yagona
soliq

Yagona
soliq
to`lovi

Aylanma
dan
olinadiga
n soliq

Ўзбекистонда микрофирма ва кичик корхоналарда солиқ yukining o'zgarish evolyutsiyasi

Oborot solig`ining tarixi

Soddalashtirilgan tartibda to`lanishi nazarda tutilgan ushbu soliq asosan mikrofirmalar va kichik korxonalarni rag`batlantirish maqsadida joriy qilingan.

**O`zbekiston
Respublikasini
ng Soliq
kodeksi**

**18-modda.
Maxsus soliq
rejimlari**

**Bugungi kunda soliq to`lovchilarning
ayrim toifalari uchun O`zbekiston
Respublikasi hududida maxsus soliq
rejimlari belgilangan**

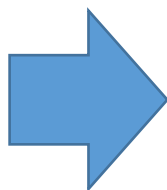
Aylanmadan olinadigan soliqni to`lovchilar

**O`zbekiston
Respublikasi
yuridik shaxslari**

**soliq davrida tovarlarni (xizmatlarni)
realizatsiya qilishdan olingan jami
daromadi bir milliard so`mdan
oshmagan**

**Yakka tartibdagi
tadbirkorlar**

**soliq davrida tovarlarni (xizmatlarni)
realizatsiya qilishdan olingan
daromadi yuz million so`mdan oshgan,
lekin bir milliard so`mgacha bo`lgan**

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbqiq etilmaydi:

KtoNaNovenkogo.ru

O`zbekiston
Respublikasining bojxona
chegarasi orqali
tovarlarni olib kirishni
(importni) amalga
oshiruvchi yuridik
shaxslar va yakka
tartibdagi tadbirkorlarga

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbqiq etilmaydi:

aktsiz solig`i to`lanadigan tovarlarni (xizmatlarni) ishlab chiqaruvchi va foydali qazilmalarni kavlab olishni amalga oshiruvchi yuridik shaxslarga

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbiiq etilmaydi:

yuridik shaxslar — qishloq
xo`jaligi tovar ishlab
chiqaruvchilariga,

**basharti ularda 25
gektar va undan ortiq
sug`oriladigan qishloq
xo`jaligi ekin maydoni
mavjud bo`lsa_**

**(O`zR ning 2021 yil 29
dekabrdagi
O`RQ-741-sonli qonuni bilan
o`zgartirilgan. Avval 50 gektar
edi)**

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbiriq etilmaydi:

benzin, dizel yoqilg`isi va gazni realizatsiya qilishni amalga oshiruvchi yuridik shaxslarga

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbqiq etilmaydi:

lotoreyalarni tashkil etish
bo`yicha faoliyatni
amalga oshiruvchi yuridik
shaxslarga

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbqiq etilmaydi:

markazlashtirilgan
moliyalashtirish
manbalari hisobidan
ob'yektlarni **(joriy va
kapital ta'mirlash
bundan mustasno)**
qurishni bajaruvchi
yuridik shaxslarga

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbqiq etilmaydi:

alkogol mahsulotlari, shu jumladan pivoni chakana sotish bo'yicha turg'un savdo shaxobchalariga

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbiiq etilmaydi:

bozorlarga va savdo komplekslariga

Bozorlar va savdo komplekslari ijaraga bino va savdo joylari taqdim etadigan ob'yektlar hisoblanadi. Ular asosan tadbirkorlar va ishbilarmonlar uchun savdo maydonini taqdim etib, ijara daromadi olishadi.

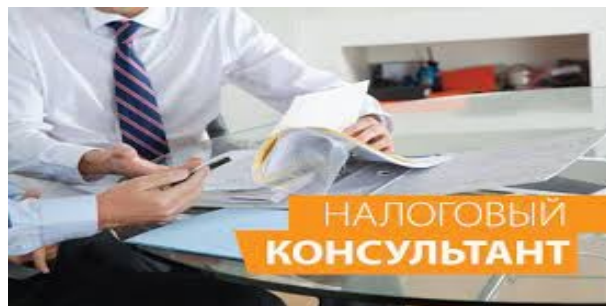

Bozorlar va savdo komplekslari **ijara daromadidan** quyidagi soliqlarni to'lashlari mumkin:

- **Qo'shimcha qiymat solig'i (QQS)** - agar ular QQS to'lovchi sifatida ro'yxatdan o'tgan bo'lsa.
- **Foyda solig'i** - agar ular yuridik shaxs sifatida faoliyat yuritssa.
- **Mulk solig'i** - agar bozor yoki savdo kompleksi o'z mulki bo'lsa.

Aylanmadan olinadigan soliq quyidagilarga nisbatan tadbiq etilmaydi:

soliq maslahatchilarining
tashkilotlariga

auditorlik tashkilotlariga

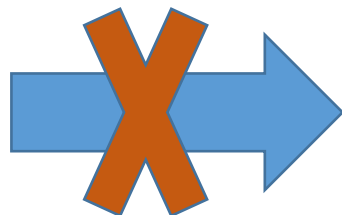

notijorat tashkilotlariga,
shu jumladan byudjet
tashkilotlariga

Aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashning o`ziga xos xususiyatlari:

Soliq davrida tovarlarni (xizmatlarni) realizatsiya qilishdan olingan jami daromadi bir milliard so`mdan oshmagan O`zbekiston Respublikasi yuridik shaxslari

qo`shilgan qiymat solig`i va foyda solig`ini to`lash o`rniga

aylanmadan olinadigan soliq to`lashni nazarda tutadigan maxsus soliq rejimini tanlashga haqli

aylanmadan olinadigan soliq to`lashga navbatdagi soliq davridan boshlab o`tishga haqli.

Aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashning o`ziga xos xususiyatlari:

Soliq davrida tovarlarni (xizmatlarni) realizatsiya qilishdan olingan daromadi yuz million so`mdan oshgan,

Lekin bir milliard so`mgacha bo`lgan yakka tartibdagi tadbirkorlarning soliq davrida tovarlarni (xizmatlarni) realizatsiya qilishdan olingan daromadi yuz million so`mdan oshganda,

soliqning oshib ketgan summasidan aylanmadan olinadigan soliqni to`lashga o`tadi.

Aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashning o`ziga xos xususiyatlari:

daromadi yuz million so`mdan oshgan, lekin bir milliard so`mgacha bo`lgan YaTTlar

aylanmadan olinadigan soliqni to`lash o`rniga

qo`shilgan qiymat solig`ini va foyda solig`ini to`lashga o`tishga haqli.

Aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashning o`ziga xos xususiyatlari:

Yangi tashkil etilgan yuridik shaxslar davlat ro`yxatidan o`tkazilgan kundan e`tiboran tadbirkorlik faoliyati sub'yektini

davlat ro`yxatidan o`tkazish chog`ida

tanlangan soliq solish tartibini
ko`rsatish orqali aylanmadan
olinadigan soliqni to`lash tartibini
tanlash huquqiga ega.

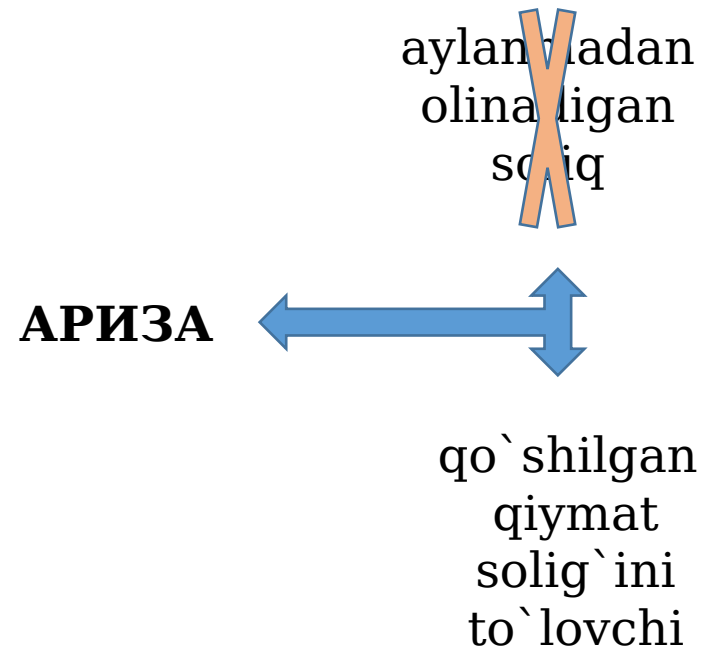

Aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashning o`ziga xos xususiyatlari:

Yuridik shaxslar aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashni qo`shilgan qiymat solig`ini to`lovchi sifatida **ro`yxatdan o`tish** uchun

va bir vaqtning o`zida aylanmadan olinadigan soliqni to`lashni **rad etishga** doir

ariza berilgan **sanadan boshlab ixtiyoriy ravishda rad etishga haqli.**

Aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashning o`ziga xos xususiyatlari:

Qo`shilgan qiymat
solig`ini va foyda
solig`ini to`lashga
ixtiyoriy ravishda
o`tgan soliq
to`lovchilar

basharti joriy soliq
davri yakunlari
bo`yicha jami
daromadlari **bir**
milliard so`mdan
oshmagan bo`lsa

kamida o`n ikki
oydan keyin

aylanmadan
olinadigan
soliqni
to`lashga

Jami daromad

Bir
milliard
so`m

qayta
o`tishga
haqli.

Aylanmadan olinadigan soliqni qo`llashning o`ziga xos xususiyatlari:

Agar yangi tashkil etilgan yuridik shaxsda yoki yangi ro`yxatdan o`tgan yakka tartibdagi tadbirkorda olingan daromad summasi

ro`yxatdan o`tilgan sanadan to kalendar yil tugaguniga qadar,

365 ga bo`lingan va ro`yxatdan o`tilgan sanadan to kalendar yil tugaguniga qadar bo`lgan kunlar soniga ko`paytirilganda

bir milliard so`mga teng summadan oshsa, u holda bunday shaxslar ro`yxatdan o`tilgan yildan **keyingi yildan e`tiboran qo`shilgan qiymat solig`i va foyda solig`ini to`lashga o`tadi.**

Aylanmadan olinadigan soliq bo`yicha Soliq davri. Hisobot davri

SOLIQ DAVRI. HISOBOT DAVRI

**Kalendar yil soliq
davridir.**

**Bir oy hisobot
davridir.**

**Aylanmadan olinadigan soliq bo`yicha
Soliqni hisoblab chiqarish, soliq hisobotlarini
taqdim etish va soliqni to`lash tartibi**

**Hisobot (soliq) davri
yakunlari bo`yicha
soliq summasi soliq
to`lovchi tomonidan
mustaqil aniqlanadi.**

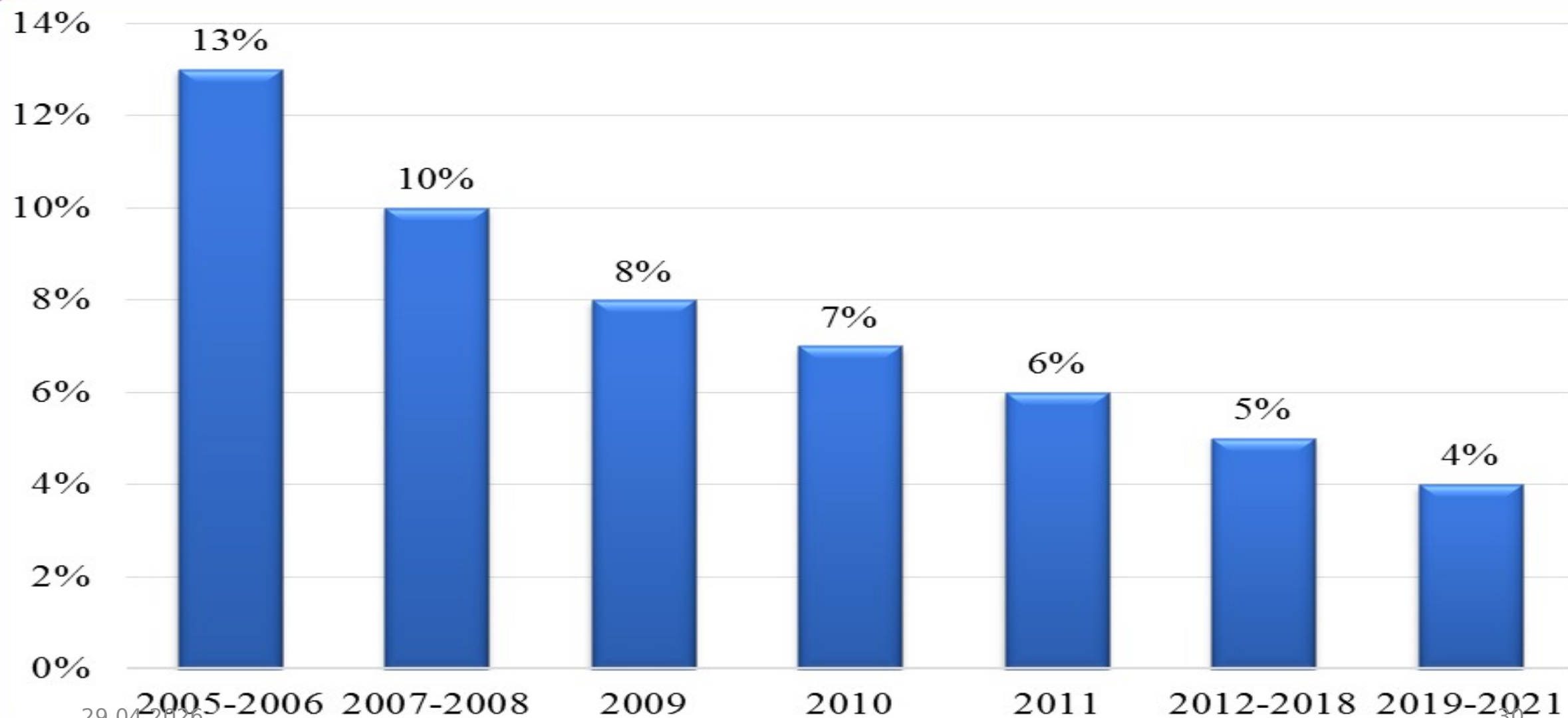

**Aylanmadan olinadigan soliq bo`yicha
Soliqni hisoblab chiqarish, soliq hisobotlarini
taqdim etish va soliqni to`lash tartibi**

$$\begin{array}{l} \text{Hisobot davri yakunlari} \\ \text{bo`yicha soliq summasi} \\ \text{soliq davri boshidan} \\ \text{ortib boruvchi yakun} \\ \text{bilan soliq bazasi} \end{array} \times \begin{array}{c} \text{Soliq} \\ \text{stavkasi} \end{array} \div 100 = \begin{array}{c} \text{Soliq} \\ \text{summasi} \end{array}$$

Kichik biznes va xususiy tadbirkorga qo`llanilgan aylanma-dan olinadigan (YaST) soliq stavkalari o`zgarish dinamikasi

Aylanmadan olinadigan soliq bo`yicha Soliqni hisoblab chiqarish, soliq hisobotlarini taqdim etish va soliqni to`lash tartibi

**Soliq hisobotini taqdim
qilish muddatlari:**

**1) hisobot davri yakunlari bo`yicha –
hisobot davridan keyingi oyning
15-kunidan kechiktirmay**

**2) soliq davri yakunlari bo`yicha –
soliq davridan keyingi davrning
15 -fevralidan kechiktirmay**

Aylanmadan olinadigan soliq bo`yicha Soliqni hisoblab chiqarish, soliq hisobotlarini taqdim etish va soliqni to`lash tartibi

Soliq to`lash muddati:

Hisobot (soliq) davri yakunlari bo`yicha soliqni to`lash tegishli hisobot (soliq) davri uchun **soliq hisobotini taqdim etish muddatidan kechiktirmay** amalga oshiriladi.

**E'TIBORINGIZ UChUN
RAHMAT**